

Bank Spółdzielczy w Pleszewie

Spółdzielcza Grupa Bankowa

Ujawnienie informacji
dotyczących adekwatności kapitałowej
oraz innych informacji
Banku Spółdzielczego w Pleszewie
podlegających ogłaszaniu według stanu na *31 grudnia 2021*

Wprowadzenie

Raport „Ujawnienie informacji dotyczących adekwatności kapitałowej oraz innych informacji Banku Spółdzielczego w Pleszewie podlegających ogłaszaniu według stanu na 31 grudnia 2021 roku”, zwany dalej „Raportem”, został przygotowany zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zwanym dalej „Rozporządzeniem CRR” oraz Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 roku zmieniającym Rozporządzenie CRR, z uwzględnieniem aktów wykonawczych do Rozporządzenia CRR, a także Rekomendacji wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, zwaną dalej „KNF”.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji na mocy Części Ósmej Rozporządzenia CRR określone zostały w art. 431 – 455 Rozporządzenia CRR. Bank będąc małą i niezłożoną instytucją nienotowaną ujawnia w niniejszym Raporcie, zgodnie z odstępstwem wynikającym z art. 433b ust. 2 Rozporządzenia CRR, informacje dotyczące najważniejszych wskaźników, o których mowa w art. 447 Rozporządzenia CRR. Ustalając zakres informacji podlegających ujawnieniu Bank nie skorzystał z możliwości pominięcia informacji nieistotnych, zastrzeżonych lub poufnych, o której mowa w art. 432 Rozporządzenia CRR.

W celu spełnienia powyższego wymogu Bank stosuje jednolite formaty ujawnień określone w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 2021/637 z dnia 15 marca 2021 roku ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do publicznego ujawniania przez instytucje informacji, o których mowa w części ósmej tytułu II i III rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, oraz uchylającym rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1423/2013, rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/1555, rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/200 i rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/2295, zwanym dalej „Rozporządzeniem 2021/637”.

Raport został przygotowany zgodnie z „Zasadami polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Pleszewie”, zatwierdzonymi przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą Banku.

Niniejszy Raport był przedmiotem wewnętrznej weryfikacji przeprowadzonej przez Zespół Zarządzania Ryzykami oraz Stanowisko Kontroli Wewnętrznej.

Informacje zawarte w Raporcie zostały przygotowane na podstawie danych obejmujących okres 12 miesięcy, zakończony 31 grudnia 2021 roku, zgodnie z przepisami obowiązującymi na 31 grudnia 2021 roku.

Niniejszy Raport podlega publikacji na stronie internetowej Banku: <https://www.bsplezew.pl>

Nota:

Zgodnie z art. 19 Rozporządzenia 2021/637 Bank informuje, że:

- 1) pełna nazwa Banku to: Bank Spółdzielczy w Pleszewie
- 2) kod LEI Banku to: 259400LPQYPIKM9VPS30
- 3) o ile nie zaznaczono inaczej, ilościowe dane pieniężne ujawnione w niniejszym Raporcie prezentowane są w PLN z dokładnością odpowiadającą minimalnej dokładności odpowiadającej tys. zł., a dane ilościowe ujawniane w formie odsetka wyrażone zostały zgodnie z jednostką, z zastosowaniem minimalnej dokładności odpowiadającej czwartemu miejscu po przecinku
- 4) Bank stosuje Polskie Standardy Rachunkowości
- 5) Bank nie posiada jednostek zależnych i nie podlega konsolidacji dla celów księgowych ani konsolidacji ostrożnościowej – mając powyższe na uwadze dane zawarte w niniejszym Raporcie sporządzone są na podstawie danych jednostkowych

SPIS TREŚCI

1. Ogólne informacje o Banku.....	5
2. Tabela EU KM1 – Najważniejsze wskaźniki.....	6
3. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka operacyjnego – zgodnie z Rekomendacją M KNF	8
4. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF	10
5. Ujawnienia informacji na podstawie Rekomendacji Z KNF	18
Zarządzanie konfliktami interesów	18
Maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym.....	21
6. Opis systemu kontroli wewnętrznej	21
7. Informacje o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe	29
8. Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Pleszewie	31

1. Ogólne informacje o Banku

Bank Spółdzielczy w Pleszewie z siedzibą w Pleszewie, ul. Kraszewskiego 11, zwany dalej „Bankiem” wpisany jest do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, IX Wydział Gospodarczy pod numerem KRS 0000130192. Główny Urząd Statystyczny nadał Bankowi REGON 000505906. Bank Spółdzielczy w Pleszewie działa na obszarze całego kraju.

Bank Zrzeszony jest z SGB-Bank S.A. z siedzibą w Poznaniu, jak również jest Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB, którego głównym celem jest zapewnianie płynności i wypłacalności. Z uczestnictwa w Systemie wynikają korzyści – między innymi dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności, oraz obowiązki, do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w Systemie oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.

Misja Banku określa główny cel istnienia Banku. Zawiera także określenie podstawowych potrzeb, jakie Bank zaspokaja poprzez swoje istnienie i oferowane usługi:

Efektywne, kompleksowe i profesjonalne zaspokajanie potrzeb bankowych i finansowych właścicieli i Klientów lokalnego rynku, przy zachowaniu bezpieczeństwa zgromadzonych w Banku depozytów, a także działanie na rzecz rozwoju gospodarczego regionu i ku jego pożytkowi, we współpracy z Bankiem Zrzeszającym

Wartości obrazują najważniejsze cechy wyróżniające i identyfikujące Bank i jego działalność, które są zarówno cenione, jak i wymagane od pracowników Banku, jakimi też kierują się osoby zarządzające Bankiem. Kluczowe wartości Banku to:

- *Polska tradycja i kapitał*
- *Spółdzielcze zasady*
- *Zaangażowanie i przejrzystość we współpracy z Klientem*
- *Konstruktywne podejście w relacjach wewnętrznych*
- *Innowacyjność dostosowana do potrzeb Klientów i skali działalności*
- *Wsparcie rozwoju środowisk lokalnych*

W 2021 roku Bank Spółdzielczy w Pleszewie prowadził działalność w ramach jednostek organizacyjnych zlokalizowanych w niżej wymienionych placówkach:

- 1) Centrala Banku w Pleszewie, ul. Kraszewskiego 11,
- 2) Oddział w Gołuchowie, ul. Jana Pawła II 3,
- 3) Oddział w Czerminie, Czermin 52,
- 4) Oddział w Choczu, ul. Staszica 1a,
- 5) Oddział w Gizałkach ul. Słoneczna 2,
- 6) Oddział w Stawiszynie, ul. Zamkowa 5,
- 7) Oddział w Blizanowie, Blizanów 46,
- 8) Punkt obsługi kasowej Zbiersk Cukrownia, Zbiersk Cukrownia 65,
- 9) Punkt obsługi kasowej w Pleszewie, ul. Kazimierza Wielkiego 15,
- 10) Punkt obsługi kasowej w Pleszewie, ul. Rynek 1,

- 11) Punkt obsługi kasowej w Kościelnej Wsi, ul. Wawrzyńca 1,
12) Punkt obsługi kasowej w Korzeniewie, Korzeniew 119.

2. Tabela EU KM1 – Najważniejsze wskaźniki

		a	e
		2021-12-31	2020-12-31
Dostępne fundusze własne (kwoty)			
1	Kapitał podstawowy Tier I	62 623	59 387
2	Kapitał Tier I	62 623	59 387
3	Łączny kapitał	64 759	61 602
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem			
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	199 315	221 652
Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	31,42%	26,79%
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	31,42%	26,79%
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	32,49%	27,79%
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	0,00%	0,00%
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0,00	0,00
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	0,00	0,00
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,00%	8,00%
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,50%	2,50%
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	0,00%	0,00%
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	0,00%	0,00%
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	0,00%	0,00%
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0,00%	0,00%
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0,00%	0,00%
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,50%	2,50%
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,50%	10,50%
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	24,49%	x
Wskaźnik dźwigni			
13	Miara ekspozycji całkowitej	327 012	544 121
14	Wskaźnik dźwigni (%)	19,15%	10,91%
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			

EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	0,00%	0,00%
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0,00	0,00
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,00%	0,00%
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	0,00%	0,00%
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,00%	0,00%
Wskaźnik pokrycia wypływów netto			
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	28 378 473	22 304 743
EU-16a	Wypływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	9 413 822	7 469 936
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	1 869 725	1 420 493
16	Wypływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	8 824 308	7 012 779
17	Wskaźnik pokrycia wypływów netto (%)	322%	318%
Wskaźnik stabilnego finansowania netto			
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	55 966 396	x
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	32 194 483	x
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	174%	x

Wartość funduszy własnych na koniec 2021 roku wynosiła 64 759,00 tys. zł i wzrosła w stosunku do analogicznego okresu 2020 roku o 3 157,00 tys. zł. Różnica ta wynika ze zmiany ujmowania funduszu udziałowego w funduszach własnych. Dzięki zmianom zapisów Statutu Banku Spółdzielczego w Pleszewie zaprzestano amortyzować fundusz udziałowy wchodzący w skład funduszy własnych. Po zmianach zapisów w Statucie, a co za tym idzie zmianach zapisów Strategii Zarządzania i Planowania Kapitałowego Bank wykazuje w funduszach własnych w ramach funduszu udziałowego bezpośrednio udziały opłacone do dnia 28 czerwca 2013 roku. Drugą istotną zmianą, która wpłynęła na wysoki wzrost funduszy własnych jest podział nadwyżki bilansowej. Zgodnie z Uchwałą Zebrania Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Pleszewie nr 5/2021 z dnia 30 czerwca 2021 roku, dokonano podziału zysku netto (nadwyżki bilansowej) za 2020 rok w związku z czym kwotę 2 120,00 tys. zł. przeznaczono na fundusz zasobowy.

Łączna kwota ekspozycji na ryzyko na koniec grudnia 2021 roku wyniosła 199 315,00 tys. zł i spadła w stosunku do 2020 roku o 22 337,00 tys. zł. Zgodnie z Zasadami wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko w Banku Spółdzielczym w Pleszewie, za łączną kwotę ekspozycji na ryzyko przyjmują się sumę kwot na ryzyko kredytowe, operacyjne oraz walutowe. Największą różnicę odnotowano w zakresie ryzyka kredytowego.

Łączny wskaźnik kapitałowy na koniec 2021 roku wyniósł 32,49% i wzrósł w stosunku do analogicznego okresu 2020 roku o 4,7 p.p. Różnica wynika z tego, iż zwiększyły się fundusze własne, a spadła łączna kwota ekspozycji na ryzyko.

Wymogi połączonego bufora oraz łączne wymogi kapitałowe w 2021 roku utrzymywały się na takim samym poziomie jak w roku 2020.

Wg stanu na 31.12.2021 roku zaobserwowano wyraźny spadek miary ekspozycji całkowitej wskaźnika dźwigni w stosunku do końca 2020 roku, która wyniosła na koniec 2021 roku 327 012,00 tys. zł

i spadła o 217 109,00 tys. zł w stosunku do 31.12.2020 roku. Zmiana ta wynika ze zmian zapisów Strategii Zarządzania i planowania kapitałowego Banku Spółdzielczego w Pleszewie, w której to uwzględniono wyłączenia z miary ekspozycji całkowitej wskaźnika dźwigni, ekspozycji wobec Banku Zrzeszającego, którym to ekspozycjom przypisano wagę ryzyka 0% zgodnie z art. 113ust. 7 CRR (zmiany wynikające z CRR II – art. 429a). Wprowadzony zapis pozwolił na pomniejszenie całkowitej miary ekspozycji na koniec grudnia 2021 roku. Spowodowało to również zwiększenie wartości wskaźnika dźwigni do poziomu 19,15%, podczas gdy na koniec 2020 roku wskaźnik wynosił 10,91%. Wymóg wskaźnika dźwigni ustalono na poziomie 3%.

Wiersze od nr 15 do 20 prezentują dane dot. zagregowanego wskaźnika LCR i NSFR. Na mocy decyzji KNF Bank Spółdzielczy został zwolniony z obowiązku spełniania na zasadzie indywidualnej normy wskaźnika LCR i wskaźnika NSFR. Jednocześnie SGB-Bank S.A. na mocy tych samych decyzji zobowiązany został do wypełniania norm LCR i NSFR na podstawie skonsolidowanej sytuacji wszystkich banków będących uczestnikami Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB.

Dane które nie są prezentowane na 31.12.2020 r. nie były raportowane przez Bank.

3. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka operacyjnego – zgodnie z Rekomendacją M KNF

Przez ryzyko operacyjne Bank rozumie możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, w tym również ryzyko prawne.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym stanowi integralny element procesu zarządzania Bankiem.

W procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym uczestniczy każdy pracownik Banku, ze względu na fakt, że ryzyko operacyjne dotyczy wszystkich komórek i obszarów działalności Banku.

Bank obliczając wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego stosuje metodę wskaźnika bazowego.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego na dzień 31.12.2021 r. wyniósł 2 275,00 tys. zł.

W 2021 roku nie odnotowano zdarzeń w zakresie ryzyka operacyjnego, które istotnie wpłynęłyby na bezpieczeństwo funkcjonowania Banku.

W 2021 roku w Banku zostały ujawnione zdarzenia ryzyka operacyjnego, które obejmowały straty operacyjne, zaprezentowane w poniższej tabeli, na łączną kwotę 17,64 tys. PLN brutto i 14,73 tys. PLN netto.

Najwyższy poziom strat został ujawniony w kategorii: Zakłócenia działalności gospodarczej i awarie systemu.

KATEGORIE ZDARZEŃ		2021 ROK	
Kategoria ogólna	Kategoria szczegółowa	Straty brutto*	Straty netto**
Oszustwo wewnętrzne	Działania nieuprawnione	-	-
	Kradzież i oszustwo	-	-

Oszustwo zewnętrzne	Kradzież i oszustwo	-	-
	Bezpieczeństwo systemów	-	-
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	Stosunki pracownicze	-	-
	Bezpieczeństwo środowiska pracy	-	-
	Podziały i dyskryminacja	-	-
Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności	Obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem Klientów	-	-
	Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe	-	-
	Wady produktów	-	-
	Klasyfikacja Klienta i ekspozycje	-	-
	Usługi doradcze	-	-
Szkody w rzeczowych aktywach trwałych	Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia	4,00	4,00
Zakłócenia działalności gospodarczej i awarie systemu	Systemy	12,99	10,68
Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami	Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	0,65	0,05
	Monitorowanie i sprawozdawczość	-	-
	Napływ i dokumentacja klientów	-	-
	Zarządzanie rachunkami klientów	-	-
	Kontrahenci niebędący Klientami Banku (np. izby rozliczeniowe)	-	-
	Sprzedawcy i dostawcy	-	-
Razem		17, 64	14,73

*Straty brutto według stanu na 31 grudnia 2021 roku obejmują straty zrealizowane (np. koszty), jak i straty, które nie zostały jeszcze zrealizowane, nie uwzględniają z kolei odzysków bezpośrednich ani odzysków z tytułu mechanizmów transferu ryzyka

**Straty netto według stanu na 31 grudnia 2021 roku obejmują straty zrealizowane (np. koszty) po uwzględnieniu odzysków bezpośrednich oraz odzysków z tytułu mechanizmów transferu ryzyka

W celu ograniczania strat z tytułu ryzyka operacyjnego Bank podejmuje szereg działań zarządczych, zarówno o charakterze doraźnym, jak i systemowym.

Działania o charakterze doraźnym obejmują bezpośrednie reagowanie na zidentyfikowane zagrożenia, niwelowanie nieprawidłowości o charakterze odwracalnym i odzyskiwanie środków utraconych w wyniku zdarzeń operacyjnych.

Działania o charakterze systemowym obejmują stosowanie zabezpieczeń systemów, wprowadzanie/udokonalanie systemów autoryzacji transakcji płatniczych, doskonalenie procesów operacyjnych, szkolenia, stosowanie mechanizmów transferu ryzyka (np. ubezpieczenia/outsourcing), wdrażanie i doskonalenie systemów antyfraudowych oraz doskonalenie mechanizmów kontroli wewnętrznej.

Celem ograniczania ryzyka operacyjnego w Banku dopuszczalne są poniżej wskazane sposoby traktowania ryzyka operacyjnego:

- 1) akceptacja ryzyka – świadome niepodejmowanie działań pozwalających na ograniczenie prawdopodobieństwa wystąpienia lub skutków zmaterializowania się danego zagrożenia, w tym również brak gromadzenia środków na ewentualne pokrycie strat z nim związanych;
- 2) ograniczanie ryzyka – wprowadzanie mechanizmów ograniczających ryzyko, tj.

- a) wdrożenie regulacji wewnętrznych opisujących realizowane w Banku procesy, systemy i oferowane Klientom produkty,
 - b) wydawanie rekomendacji lub zaleceń, które pozwalają na zminimalizowanie ryzyka,
 - c) stosowanie mechanizmów kontrolnych (m.in. wprowadzenie w Banku systemu zatwierdzania/akceptacji „na drugą rękę”, regularne przeprowadzanie kontroli wewnętrznych);
- 3) transferowanie ryzyka – przeniesienie części lub całości ryzyka związanego z danym zagrożeniem na podmiot zewnętrzny:
- a) zlecenie wykonania czynności na zewnątrz (outsourcing),
 - b) zastosowanie ubezpieczenia.

Wybór podejmowanych działań uzależniony jest od stopnia narażenia Banku na konkretne ryzyko oraz dostępnych w danej chwili możliwości.

W przypadku identyfikacji ryzyka operacyjnego, którego Bank nie może zaakceptować ani transferować, a jego minimalizacja jest niemożliwa ze względu na zbyt dużą dotkliwość, Zespół Zarządzania Ryzykami może zarekomendować Zarządowi rozważenie całkowitego lub częściowego wycofania się z takiego obszaru działalności.

4. Ujawnienia informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P KNF

Zgodnie z Rekomendacją P KNF nr 18 Bank ujawnia informacje, które umożliwiają uczestnikom rynku rzetelną ocenę systemu zarządzania ryzykiem płynności Banku oraz jego pozycji płynności.

Bank definiuje ryzyko płynności jako zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat. W ramach ryzyka płynności Bank identyfikuje ryzyko finansowania, rozumiane jako niedostatek stabilnych źródeł finansowania w perspektywie średnio i długoterminowej, skutkujące rzeczywistym lub potencjalnym ryzykiem niewywiązania się przez Bank ze zobowiązań finansowych w momencie ich wymagalności w perspektywie średnio i długoterminowej, bądź w całości, bądź związanym z koniecznością poniesienia nieakceptowalnych kosztów finansowania.

Bank Spółdzielczy w Pleszewie jest członkiem Zrzeszenia SGB, które tworzy SGB-BANK S.A. (Bank Zrzeszający) i zrzeszone z nim Banki Spółdzielcze. Bank jest również Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB, będącego instytucjonalnym systemem ochrony utworzonym w celu ochrony uczestników, a w szczególności w celu zagwarantowania ich płynności i wypłacalności w celu uniknięcia upadłości, gdyby okazała się ona konieczna. W ramach Systemu Ochrony SGB Uczestnicy utworzyli, działającą w formie spółdzielni osób prawnych, tzw. jednostkę zarządzającą systemem ochrony (dalej „Spółdzielnia”), która jest umocowana do zarządzania Systemem Ochrony SGB.

W związku z uczestnictwem Banku w Zrzeszeniu SGB i Systemie Ochrony SGB zarządzanie ryzykiem płynności w Banku odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie. W ramach tych procesów:

- 1) Bank Zrzeszający realizuje m.in. następujące zadania:

- a) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych;
- b) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych;
- c) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych;
- d) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych;
- e) udzielanie kredytów (w tym w rachunku bieżącym) Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego;
- f) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych;
- g) prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego;
- h) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego;
- i) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR);
- j) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię;

2) Spółdzielnia realizuje m.in. następujące zadania:

- a) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony SGB;
- b) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony SGB (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego);
- c) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony SGB;
- d) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej;
- e) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami;
- f) przeprowadzanie zagregowanych testów warunków skrajnych według scenariuszy określonych w Grupowym Planie Naprawy;
- g) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku zostało podzielone na dwa poziomy:

- 1) poziom pierwszy (pierwsza linia obrony przed ryzykiem) – w postaci zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach którego:
 - a) Komórka zarządzania „wolnymi środkami” odpowiada za zarządzanie płynnością krótkoterminową;
 - b) Jednostki biznesowe Banku (placówki) odpowiadają za działalność operacyjną, w tym gromadzenie depozytów i udzielanie kredytów;
- 2) poziom drugi (druga linia obrony przed ryzykiem) – obejmujący wyspecjalizowane komórki odpowiadające za zarządzanie ryzykiem, w ramach którego Zespół Zarządzania Ryzykami odpowiada za identyfikację, pomiar, kontrolę i sprawozdawanie.

Głównymi pojęciami stosowanymi w pomiarze pozycji płynnościowej Banku i w zarządzaniu ryzykiem płynności są:

- 1) aktywa płynne – wszystkie aktywa Banku spełniające warunki aktywów nieobciążonych¹;
- 2) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych, z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym;

¹ Definicja nie dotyczy aktywów płynnych, o których mowa w wyznaczaniu wskaźnika LCR.

- 3) depozyty – baza depozytowa oraz zobowiązania terminowe i bieżące wobec instytucji rządowych lub samorządowych oraz podmiotów finansowych, z wyłączeniem banków;
- 4) depozyty ogółem – depozyty oraz depozyty banków;
- 5) depozyty elektroniczne – depozyty sektora niefinansowego (terminowe lub bieżące), które mogą zostać wycofane również poza placówką Banku (przez kanały internetowe lub mobilne);
- 6) płynność śróddzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w trakcie bieżącego dnia;
- 7) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia;
- 8) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 9) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 10) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 11) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 12) bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem, „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni;
- 13) termin płatności – termin zapadalności lub wymagalności liczony od dnia, na który sporządzane jest zestawienie terminów płatności wynikających z umowy;
- 14) wskaźnik LCR / wymóg pokrycia wypływów netto – wskaźnik płynności krótkoterminowej obliczony w oparciu o przepisy CRR; budowa wskaźnika LCR dotyczy zasad obowiązujących w Systemie,
- 15) wskaźnik NSFR / wymóg dotyczący stabilnego finansowania netto – wskaźnik płynności długoterminowej obliczony w oparciu o przepisy CRRII; budowa wskaźnika NSFR dotyczy zasad obowiązujących w Systemie,
- 16) podmioty regulowane – zgodnie z ustawą o nadzorze uzupełniającym zaliczają się do nich w szczególności: banki, oddziały instytucji kredytowych, banki zagraniczne, zakłady ubezpieczeń, firmy inwestycyjne;
- 17) transakcje zawierane na rynku hurtowym – transakcje zawierane z podmiotami regulowanymi, operacje dokonywane w ramach świadczenia usług pośrednictwa finansowego na rachunek własny w imieniu klienta;
- 18) osoby wewnętrzne – osoby i podmioty wymienione w obowiązującym w Banku regulaminie udzielania kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń osobom i podmiotom wymienionym w art. 79, 79a Prawa bankowego, z wyłączeniem członków Banku, którzy nie są jednocześnie pozostałymi osobami/podmiotami wskazanym w tym regulaminie;
- 19) małe lub średnie przedsiębiorstwa (MŚP) – przedsiębiorstwa, które zatrudniają mniej niż 250 osób, i których obroty roczne nie przekraczają 50 mln EUR, i/lub których roczna suma bilansowa nie przekracza 43 mln EUR², przy czym za przedsiębiorstwo uznaje się każdy podmiot prowadzący działalność gospodarczą, niezależnie od jego formy prawnej. Obejmuje to w szczególności osoby

² Definicja zgodna z zaleceniem Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 roku dotyczącym definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw.

prowadzące działalność na własny rachunek oraz firmy rodzinne prowadzące działalność rzemieślniczą lub inne rodzaje działalności, oraz spółki cywilne lub stowarzyszenia regularnie prowadzące działalność gospodarczą;

- 20) gospodarstwo domowe – podmiot będący przedsiębiorcą indywidualnym, osobą prywatną lub rolnikiem indywidualnym;
- 21) tolerancja ryzyka płynności – poziom ryzyka jakie zamierza ponosić Bank; Bank określa tolerancję ryzyka płynności w ramach obowiązującej w Banku strategii zarządzania ryzykiem;
- 22) klient kluczowy – za klienta kluczowego Bank uznaje: jednostki samorządu terytorialnego, deponentów ujętych w wykazie kluczowych klientów Banku (w przypadku tych klientów, brak rzetelnej informacji o kondycji finansowej Banku mógłby prowadzić do istotnego odpływu środków z Banku).

W zakresie strategii finansowania swojej działalności Bank stosuje podejście oparte na wykorzystaniu stabilnej części bazy depozytowej jako podstawowego źródła finansowania. Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych, a ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej 70% pasywów ogółem. Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania środków obcych stabilnych w tym poziom bazy depozytowej w rozbiciu na Oddziały. Nadwyżki zgromadzonych środków, których Bank nie wykorzysta na działalności kredytową lub nie przeznaczonych na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych), gromadzone są w Banku Zrzeszającym. Bank może zagospodarować nadwyżkę środków w inny sposób tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania. Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowych źródeł finansowania z Banku Zrzeszającego, na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego (finansowanie zabezpieczone). W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego z NBP.

Funkcje skarbowe są to zadania wykonywane przez komórkę zarządzającą (tj. Zespół Sprawozdań i Analiz, Zespół Rachunkowo Finansowy i Rozliczenia oraz Główny Księgowy), natomiast funkcje zarządzania płynnością są to zadania wykonywane przez komórkę monitorującą (tj. Zespół Zarządzania Ryzykami). Wyżej wymienione zespoły działalność operacyjną prowadzą w Centrali Banku, w związku z tym funkcje te uznaje się za w pełni scentralizowane.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniu na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów nieobciążonych lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych. Za aktywa nieobciążone Bank uznaje aktywa, które spełniają łącznie wszystkie z niżej wymienionych kryteriów:

- 1) brak obciążeń;
- 2) wysoka jakość kredytowa;
- 3) łatwa zbywalność;
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków;

5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone na poziomie równym lub wyższym od wymaganego bufora płynności, który wyznaczany jest w oparciu o awaryjne przepływy pieniężne sporządzone dla sytuacji zrealizowania się scenariuszy skrajnych zakładających nagły wypływ depozytów z Banku w okresie do 30 dni.

Poniższa tabela przedstawia nadwyżkę płynności Banku według stanu na 31 grudnia 2021 roku.

Pozycja	2021 ROK	
	do 7 dni	do 30 dni
Poziom bufora płynności	123 911,00	156 133,00
Aktywa nieobciążone zabezpieczające bufor płynności	292 836,00	292 836,00
Nadwyżka / niedobór aktywów nieobciążonych	168 925,00	136 703,00

Pozycje aktywów płynnych dotyczące nadwyżki płynności według stanu na 31 grudnia 2021 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

Pozycja	2021 ROK
Środki w kasie	6 166,00
Środki na rachunkach bieżących w Banku Zrzeszającym	4 511,00
Bony pieniężne NBP	64 000,00
Obligacje i inne płynne skarbowe papiery wartościowe	0,00
Obligacje i inne płynne papiery wartościowe gwarantowane przez Skarb Państwa	0,00
Lokaty w Banku Zrzeszającym	206 500,00
Środki na rachunku Minimum Depozytowego	20 020,00

Bank posiada możliwość pozyskania środków z Banku Zrzeszającego w formie kredytu w rachunku bieżącym bądź kredytu rewolwingowego w celu zabezpieczenia płynności. Ubiegając się o kredyt Bank jest zobowiązany do przedstawienia:

- 1) Uchwały Zebrania Przedstawicieli w sprawie określenia najwyższej sumy zobowiązań jaką Bank Spółdzielczy może zaciągnąć w danym roku;
- 2) Uchwały Zebrania Przedstawicieli w sprawie podziału nadwyżki bilansowej.

Bank jako uczestnik Systemu Ochrony SGB posiada gwarancję płynności poprzez:

- 1) Minimum Depozytowe Banku, gdzie Bank zobowiązany jest do zdeponowania i utrzymania na danym Rachunku Minimum Depozytowego kwoty stanowiącej łącznie:
 - a) 4,95% średniej kwoty depozytów podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych i samorządowych oraz
 - b) 0,05% średniej kwoty kredytów udzielonych dla sektora niefinansowego (według wartości nominalnej kapitału);
- 2) Fundusz Pomocowy w ramach którego wyodrębniona jest część środków w wysokości 20% Funduszu Pomocowego, która jest dostępna dla Banku niezwłocznie po zgłoszeniu do Spółdzielni problemów z płynnością lub wypłacalnością. Szczegółowe zasady udzielania pomocy finansowej z Funduszu Pomocowego w Systemie Ochrony SGB zawiera Załącznik nr 2a do Umowy Systemu Ochrony.

Wielkość wiążących Bank norm dopuszczalnego ryzyka w zakresie płynności określona jest m.in. w postaci wskaźnika LCR i NSFR.

Na mocy Decyzji Komisji Nadzoru Finansowego, wydanych na podstawie art. 8 ust. 2 w związku z ust. 4 oraz ust. 6 Rozporządzenia CRR, Bank jako Uczestnik Systemu Ochrony SGB otrzymał zezwolenie na odstępstwo od stosowania wymogów dotyczących płynności na zasadzie indywidualnej w zakresie stosowania przepisów Rozporządzenia CRR dotyczących LCR oraz NSFR. Jednocześnie SGB-BANK S.A., jako Bank Zrzeszający, został upoważniony do stosowania wymogów w zakresie LCR i NSFR na podstawie skonsolidowanej sytuacji wszystkich banków będących Uczestnikami Systemu Ochrony SGB, które to banki otrzymały zezwolenie KNF na odstępstwo od stosowania wymogów dotyczących płynności na zasadzie indywidualnej w zakresie LCR i NSFR.

W poniższej tabeli przedstawiono informację o poziomie wiążących miar płynności LCR i NSFR na bazie skonsolidowanej sytuacji wszystkich Uczestników Systemu Ochrony SGB wg stanu na 31 grudnia 2021 roku.

Miara - sytuacja skonsolidowana	2021 ROK	
	Obowiązujący limit	Wartość
LCR - zagregowany	100,00%	322,00%
NSFR - zagregowany	100,00%	174,00%

Na potrzeby wewnętrznego zarządzania ryzykiem płynności w Systemie Ochrony SGB Spółdzielnia ustaliła również wewnętrzne limity w odniesieniu do miary LCR i NSFR, których Banki Uczestnicy powinny przestrzegać na bazie indywidualnej, na mocy postanowień Umowy Systemu Ochrony SGB.

W poniższej tabeli przedstawiono informację o poziomie wiążących wewnętrznych miar płynności LCR i NSFR na bazie indywidualnej wg stanu na 31 grudnia 2021 roku.

Miara - limity wewnętrzne	2021 ROK	
	Obowiązujący limit	Wartość
LCR - indywidualny	80,00%	237,97%
NSFR - indywidualny	100,00%	179,09%

Poniżej zaprezentowano urealnione zestawienie luki płynności zawierające zestawienie zapadających aktywów i wymagalnych zobowiązań, które dodatkowo zostały urealnione w zakresie niektórych pozycji bilansowych oraz pozabilansowych w celu odpowiedniego przedstawienia pozycji płynnościowej Banku.

Najważniejsze urealnienia zastosowane przy sporządzaniu urealnionego zestawienia luki płynności dotyczą:

- 1) osadu depozytów i ich wymagalności – w szczególności w zakresie środków pozyskanych od gospodarstw domowych, które cechują historycznie większą stabilnością niż depozyty pozostałych podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych i samorządowych;
- 2) kredytów w rachunkach bieżących i ROR oraz ich terminów zapadalności – oczekiwane przepływy, dotyczące spłat tych kredytów oraz realizacji zobowiązań pozabilansowych dotyczących tych kredytów kwalifikowane są do odpowiednich przedziałów czasowych, z uwzględnieniem spłacalności i odnawialności tych pozycji.

2021 ROK	<= 1 tygodnia	> 1 tygodnia <= 1 m-c	> 1 m-c <= 3 m-cy	> 3 m-cy <= 6 m-cy
Luka płynności kontraktowa	76 968,00	43 474,00	6 008,00	80 164,00
Luka płynności skumulowana	76 968,00	120 442,00	126 450,00	206 613,00

Zgodnie z rozwiązaniami funkcjonującymi w Systemie Ochrony SGB oraz na podstawie pozostałych ustaleń umownych Bank posiada możliwość skorzystania z dodatkowych źródeł finansowania, których wartość na dzień 31 grudnia 2021 roku przedstawiono w poniższej tabeli:

Rodzaj	Kwota	Warunki dostępu
otwarte, niewykorzystane limity kredytu w rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym	1 000,00	1 dzień
pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego	73 342,00	w sytuacji awaryjnej
lokata płynnościowa ze środków Minimum Depozytowego	193 603,00	w sytuacji awaryjnej

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- 1) niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów wymagalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach;
- 2) przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku;
- 3) nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych deponentów;
- 4) znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku;
- 5) konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki;
- 6) wadliwe plany awaryjne płynności, nie uwzględniające szokowych zachowań klientów;
- 7) niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku;
- 8) niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie nie płynnych;
- 9) ryzyko reputacji.

Bank ograniczania ryzyko płynności poprzez:

- 1) stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów Systemu Ochrony SGB;
- 2) systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności, zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych;
- 3) lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej;
- 4) uczestnictwo w Systemie Ochrony SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego;
- 5) utrzymywanie Minimum Depozytowego w Banku Zrzeszającym;
- 6) systematyczne przeprowadzanie audytu systemu zarządzania ryzykiem płynności przez pracowników jednostki zarządzającej systemem ochrony.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- 1) ograniczanie depozytów dużych deponentów;
- 2) różne terminy wymagalności depozytów;

- 3) różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące;
- 4) oferowanie produktów depozytowych klientom z sektora niefinansowego i budżetowego.

Decyzję dotyczącą ulokowania nadwyżki środków, codziennie po dokonanej analizie poziomu płynności natychmiastowej oraz analizie przepływów pieniężnych podejmuje:

- 1) jednoosobowo osoba upoważniona przez Zarząd Banku lub jeden członek Zarządu, jeżeli okres lokowania środków nie przekracza 1 miesiąca a wartość lokowanych środków nie jest wyższa niż 10% funduszy własnych Banku,
- 2) dwóch upoważnionych członków Zarządu, jeżeli okres lokowania środków przekracza okres 1 miesiąca lub wartość lokowanych środków jest wyższa niż 10% funduszy własnych Banku.

W ramach zarządzania ryzykiem płynności Bank przeprowadza testy warunków skrajnych, których wyniki wykorzystywane są do podejmowania działań ograniczających ryzyko, wyznaczania poziomu limitów, dokonywania zmian w polityce płynnościowej Banku, szacowania kapitału wewnętrznego oraz przeprowadzania doraźnych analiz problemowych – testy odwrócone.

Testy warunków skrajnych zostały zintegrowane z awaryjnymi planami płynności poprzez wykorzystanie testów jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy. W przypadkach, w których wyniki testu wskazują, że realizacja scenariusza powoduje obniżenie wskaźników LCR lub NSFR poniżej wartości ostrzegawczej (określonej w Awaryjnym Planie Płynności) Bank ocenia czy dysponuje odpowiednimi instrumentami niwelującymi negatywne skutki realizacji scenariusza (tj. Bank ocenia, czy w ramach opisanych w Awaryjnym Planie Płynności opcji naprawy, doprowadziłby do poprawy wskaźnika LCR/NSFR do poziomu powyżej wartości ostrzegawczej) lub podejmuje działania ograniczające ryzyko (jeżeli nie byłby w stanie naprawić sytuacji).

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi Banku i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu Banku sporządzane są w cyklach miesięcznych, a dla Rady Nadzorczej w cyklach kwartalnych. Z wyjątkiem pogłębionej Analizy płynności długoterminowej, która przekazywana jest w cyklach 12 miesięcznych dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów;
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym oceny zagrożeń wynikających z nagłego wycofania depozytów elektronicznych;
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności;
- 5) poziomu aktywów nieobciążonych;
- 6) analizy wskaźników płynności;
- 7) wyników testów warunków skrajnych;

- 8) ryzyka związanego z płynnością długoterminową;
- 9) stopnia wykorzystania wskaźników wczesnego ostrzegania;
- 10) stopnia przestrzegania limitów.

5. Ujawnienia informacji na podstawie Rekomendacji Z KNF

W niniejszej części Raportu Bank ujawnia informacje dotyczące:

- 1) przyjętej w Banku polityki zarządzania konfliktami interesów, istotnych zidentyfikowanych i potencjalnych konfliktów interesów oraz sposobu nimi zarządzania, zgodnie z Rekomendacją Z nr 13.6;
- 2) określonego w zasadach wynagradzania w Banku, maksymalnego stosunku średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników banku w okresie rocznym, zgodnie z Rekomendacją Z nr 30.1.

Zarządzanie konfliktami interesów

„Polityka w zakresie zarządzania ryzykiem konfliktu interesów w Banku Spółdzielczym w Pleszewie” określa zasady identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania ryzyku wynikającego z rzeczywistych oraz potencjalnych konfliktów interesów, a także zasady wyłączenia z procesu decyzyjnego członka organu zarządzającego/nadzorującego Banku, w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia.

Celem Polityki jest identyfikacja i ocena rzeczywistych oraz potencjalnych konfliktów między interesami Banku, a prywatnymi interesami pracowników i ich minimalizacji lub zapobiegania im; obejmuje to także konflikty z interesami członków organów Banku.

Z uwagi na charakter działalności Banku, podstawowe obszary ryzyka konfliktu interesów w Banku obejmują:

- 1) konflikt dotyczący relacji i transakcji Banku z członkami organów, osobami na stanowiskach kierowniczych, w tym pełniącymi kluczowe funkcje, a także transakcji z podmiotami powiązanymi z członkami organów, osobami na stanowiskach kierowniczych, w tym pełniącymi kluczowe funkcje,
- 2) konflikt dotyczący transakcji Banku z pracownikami, a także z podmiotami powiązanymi (w tym personalnie) z pracownikami,
- 3) konflikt dotyczący powiązań personalnych w strukturze organizacyjnej Banku,
- 4) konflikt dotyczący zawierania transakcji z podmiotami powiązanymi z Bankiem,
- 5) konflikt dotyczący zawierania transakcji z różnymi klientami w sytuacji konfliktu interesów.

Konflikt interesów może dotyczyć relacji i transakcji między:

- 1) różnymi klientami Banku;
- 2) między Bankiem, a:
 - a) klientami (w rezultacie modelu handlowego lub różnych usług oferowanych przez bank i prowadzonej przez niego działalności),
 - b) udziałowcami,
 - c) członkami Rady Nadzorczej i Zarządu,

- d) pracownikami,
- e) istotnymi dostawcami lub partnerami biznesowymi,
- f) innymi powiązanymi stronami niż wymienione powyżej (np. podmiotami zależnymi).

Bank określił następujące mechanizmy kontrolne służące zapobieganiu występowaniu konfliktowi interesów, do których należą:

- 1) osoby powiązane, w tym członkowie organów Banku, zobowiązani są do unikania działań, które mogą spowodować lub powodują możliwość wystąpienia konfliktu interesów;
- 2) członkowie Zarządu Banku mogą zasiadać w organach innych podmiotów po uzyskaniu zgody Rady Nadzorczej Banku;
- 3) obowiązkiem osoby powiązanej, w tym członka organu Banku oraz pracownika jest ujawnienie wszelkich spraw, które spowodowały lub mogą powodować konflikt interesu; dotyczy to też interesów ich najbliższych członków rodziny; powinno się odpowiednio uwzględniać fakt, że konflikty interesów mogą wynikać nie tylko z obecnych, ale także z przeszłych relacji osobistych lub zawodowych;
- 4) obowiązkiem członka organu Banku lub pracownika jest wyłączenie się odpowiednio od głosowania lub podejmowania decyzji w sprawach, gdzie występuje konflikt interesu lub występuje inna możliwość niekorzystnego wpływu na poziom obiektywizmu podejmowanej decyzji, albo właściwej realizacji obowiązków wobec Banku;
- 5) w Banku stosowane są odpowiednie procedury zawierania transakcji z podmiotami zależnymi lub członkami organów Banku;
- 6) w Banku stosowany jest podział zadań oraz procedury zapewniające zapobieganie konfliktowi interesów oraz ryzyka, wynikających z powiązań personalnych;
- 7) Bank ustala odpowiednie zasady zawierania przez Bank transakcji z podmiotami zależnymi lub powiązanymi z Bankiem lub członkami organów, a także podmiotami powiązanymi z członkami organów i osobami na stanowiskach kierowniczych, a także pracownikami w tym pełniącymi kluczowe funkcje, a także podmiotami powiązanymi z tymi pracownikami oraz z członkami Banku;
- 8) stosowany jest podział zadań, decyzyjności i procedury zapewniające zapobieganie konfliktowi interesów oraz konfliktowi personalnemu, w szczególności w zakresie podejmowania decyzji i zawierania transakcji mogących rodzić konflikt interesów;
- 9) w Banku niedopuszczalne jest wspólne podejmowanie decyzji mających istotny wpływ na profil ryzyka przez osoby powiązane personalnie, z pominięciem osób trzecich;
- 10) Bank zarządza dostępami do systemu informatycznego. W przypadku przeprowadzenia transakcji powyżej 50 000,00 zł. wprowadzono akceptację na drugą rękę. Osoby do akceptacji takich transakcji wyznaczane są przez Zarząd;
- 11) Za decyzje mające istotny wpływ na profil ryzyka Banku uznaje się:
 - a) decyzje w zakresie inwestycji w instrumenty finansowe i kapitałowe oraz decyzje kredytowe powyżej 100 000,00 zł.;
 - b) decyzje dotyczące ustalania poziomu limitów;
 - c) decyzje dotyczące możliwości indywidualnego podwyższania oprocentowania (stopa negocjowana);
 - d) decyzje kredytowe dotyczące wniosków niestandardowych i odstępstw.

Zgodnie z zapisami Polityki w zakresie zarządzania ryzykiem konfliktu interesów pracownicy lub Członkowie organów Banku zobowiązani są do bezzwłocznego informowania Banku, o występowaniu zdarzeń lub okoliczności ich dotyczących, powodujących występowanie konfliktu interesów. Zgłoszenia wystąpienia lub możliwości wystąpienia zdarzenia lub okoliczności, niosącego znamiona konfliktu interesów, może dokonać każdy pracownik Banku, który posiada w tym zakresie wiedzę.

O zdarzeniach wypełniających znamiona konfliktu interesów, dotyczących pracownika lub Członka Zarządu Banku, które mogą dodatkowo uprawdopodobniać ryzyko zaistnienia przestępstwa albo działań, które wywołały lub mogą wywołać w przyszłości szkodę majątkową w Banku lub wpłynęły / mogą wpłynąć negatywnie na wizerunek Banku, odpowiednio:

- 1) w przypadku Członka Zarządu - Prezes Zarządu Banku lub Członek Zarządu go zastępujący powiadamia Radę Nadzorczą niezwłocznie, najpóźniej na najbliższym posiedzeniu Rady Nadzorczej;
- 2) w przypadku pracownika - Prezes Zarządu lub Członek Zarządu go zastępujący powiadamia Zarząd.

Pracownika lub Członka organu Banku, którego konflikt interesów dotyczy, wyłącza się od uczestniczenia w procesie decyzyjnym, w sprawie której konflikt interesów dotyczy lub na którą wywiera wpływ, do czasu zakończenia się procesu decyzyjnego. Pracownik lub Członek organu Banku nie może reprezentować Banku na etapie wykonywania podjętych decyzji, w sprawach w których uprzednio podlegał wyłączeniu. Jeśli zdarzenia lub okoliczności wskazujące na istnienie konfliktu interesów dotyczą członka Rady Nadzorczej Banku, to przewodniczący Rady zobowiązany jest zastosować dostępne w Banku instrumenty prawne w celu wyłączenia od działania w pracach tego Członka Rady, którego okoliczności lub zdarzenia dotyczą.

W celu ewidencji zdarzeń wypełniających znamiona konfliktu interesów w Banku prowadzony jest Rejestr. Rejestr prowadzony jest elektronicznie przez Stanowisko ds. zgodności.

Wpisowi do Rejestru podlegają:

- 1) oświadczenia pracowników lub członków organów Banku o możliwości wystąpienia konfliktu interesów;
- 2) informacje o zdarzeniach lub okolicznościach wskazujących występowanie konfliktu interesów lub ryzyko jego wystąpienia,
- 3) zgody Rady Nadzorczej na podejmowanie dodatkowej działalności przez członków Zarządu,
- 4) oświadczenia, informacje i zgody, o których mowa w pkt 1 - 3, prowadzone są w Rejestrze w odrębnej ewidencji.

Stanowisko ds. zgodności w okresach kwartalnych w ramach identyfikacji ryzyka braku zgodności przedstawia organom Banku informację na temat zidentyfikowanych konfliktów interesów.

W 2021 r. nie zidentyfikowano w Banku powstania konfliktu interesów opisanych w Polityce w zakresie zarządzania ryzykiem konfliktu interesów w Banku Spółdzielczym w Pleszewie.

Polityka w zakresie zarządzania ryzykiem konfliktu interesów w Banku Spółdzielczym w Pleszewie udostępniona jest na stronie internetowej Banku www.bspleszew.pl w zakładce Polityka informacyjna.

Maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym

Bank ustalił w Regulaminie wynagradzania członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Pleszewie maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników w okresie rocznym na poziomie 3-krotności.

Stosunek ten został ustalony na poziomie umożliwiającym skuteczne wykonywanie zadań przez pracowników Banku, z uwzględnieniem potrzeby ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem i ma zastosowanie począwszy od 29.12.2021 roku.

6. Opis systemu kontroli wewnętrznej

1. Celem ogólnym systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku;
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku;
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

2. W ramach celów ogólnych systemu kontroli wewnętrznej Bank wyodrębnia cele szczegółowe, do których zalicza się m.in.:

- 1) wykrycie błędów i nadużyć
- 2) ochrona majątku (kontrole bezpieczeństwa, gotówkowe)
- 3) wiarygodność i integralność informacji,
- 4) terminowość realizacji zadań,
- 5) skuteczność i wydajność,
- 6) zgodność z prawem i regulacjami,
- 7) dostępność systemów i aplikacji
- 8) poufność informacji i danych
- 9) adekwatność informacji zarządczej
- 10) poprawność prezentacji i ujęcia sprawozdań finansowych
- 11) racjonalne wykorzystywanie zasobów,
- 12) zapewnienie realizacji celów biznesowych.

3. Każdy z procesów uznawany przez Bank za istotny jest powiązany z celami ogólnymi i szczegółowymi systemu kontroli wewnętrznej.

4. Bank wyodrębnia procesy uznane za istotne w oparciu o przyjęte kryteria wyboru z uwzględnieniem strategii działania banku, modelu biznesowego, strategii zarządzania ryzykiem i apetytu na ryzyko oraz wpływu danego procesu na wynik finansowy i adekwatność kapitałową.

5. Zgodnie z Rekomendacją M KNF oraz obowiązującymi w Banku zasadami zarządzania ryzykiem operacyjnym Bank posiada dokumentację określającą jakiego rodzaju procesy występują w Banku, kto jest ich właścicielami oraz które z tych procesów Bank uznaje za kluczowe/istotne dla realizacji strategii Banku, a które uznaje za krytyczne z punktu widzenia zachowania ciągłości działania.

Rola i zadania Zarządu

1. Zarząd, w ramach trzech linii obrony, odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie we wszystkich jednostkach/komórkach/stanowiskach organizacyjnych Banku, funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli i stanowisko do spraw zgodności.
2. Do zadań Zarządu, należy w szczególności:
 - 1) ustanowienie, w ramach trzech linii obrony, kryteriów adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej,
 - 2) zapewnienie ciągłości i skuteczności działania systemu kontroli wewnętrznej, a także właściwej współpracy wszystkich pracowników Banku w ramach funkcji kontroli z komórką do spraw zgodności i komórką audytu oraz dostępu osobom wykonującym czynności kontrolne/czynności audytowe do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje poufne,
 - 3) określenie rodzaju działań podejmowanych w celu usunięcia nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej, w tym środki naprawcze i dyscyplinujące,
 - 4) sporządzanie okresowej (nie rzadziej niż raz w roku) informacji dla Rady Nadzorczej o sposobie wypełniania zadań przez pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz komórki do spraw zgodności ze szczególnym uwzględnieniem:
 - a) adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w zapewnieniu osiągnięcia każdego z celów systemu kontroli wewnętrznej,
 - b) skali i charakterze nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz najważniejszych działań zmierzających do usunięcia tych nieprawidłowości, w tym o podjętych środkach naprawczych i dyscyplinujących,
 - c) zapewnienia niezależności komórce do spraw zgodności,
 - d) zapewnienia środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania przez pracowników komórki zgodności oraz do systematycznego podnoszenia kwalifikacji oraz zdobywania doświadczenia i umiejętności przez pracowników tej komórki,
 - 5) zatwierdzanie listy istotnych procesów wyodrębnionych przez Bank oraz ich powiązanie z celami ogólnymi i szczegółowymi systemu kontroli wewnętrznej,
 - 6) zapewnienie dokonywania regularnego przeglądu wszystkich procesów funkcjonujących w Banku pod kątem ich istotności,
 - 7) zatwierdzenie zasad kategoryzacji nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej,
 - 8) zapewnienie niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych poprzez określenie odpowiedniego jego zakresu i kryteriów,
 - 9) wyznaczenie komórki organizacyjnej/stanowiska odpowiedzialnej za zadania związane z prowadzeniem matrycy funkcji kontroli, określenie formy udokumentowania przeprowadzonego przeglądu i oceny efektywności wewnętrznych mechanizmów kontrolnych oraz wniosków wynikających z tych przeglądów,
 - 10) określenie trybu przekazania wewnątrz Banku raportu pokontrolnego/raportu, w celu podjęcia działań służących usunięciu stwierdzonych nieprawidłowości mechanizmów kontroli oraz sposobu kontroli skorygowania tych nieprawidłowości.

Rola i zadania Rady Nadzorczej w tym Komitetu Audytu

1. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej oraz odpowiedzialna jest za monitorowanie jego skuteczności, z zastrzeżeniem, iż nadzór nad funkcjonowaniem audytu wewnętrznego sprawuje Rada Nadzorcza Spółdzielni.
2. Nadzór Rady Nadzorczej nad funkcjonowaniem systemu kontroli wewnętrznej obejmuje m.in.:
 - 1) akceptowanie zasad funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej, w tym matrycy funkcji kontroli,
 - 2) zatwierdzenie zasad kategoryzacji nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej,
 - 3) zatwierdzenie kryteriów adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, półroczną ocenę efektów działań podjętych w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w funkcjonowaniu mechanizmów kontrolnych na podstawie sprawozdania,
 - 4) coroczną ocenę adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym funkcji kontroli, zgodności oraz wyników audytu przeprowadzonego przez komórkę audytu.

Schemat organizacji trzech linii obrony w ramach struktury organizacyjnej Banku

1. Funkcjonujący w banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).
2. Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank.
 - 1) akceptacja „na drugą rękę” (kontrola manualna lub półautomatyczna, weryfikacja bieżąca, niezależna, pozioma),
 - 2) weryfikacja umowy kredytowej vs. decyzja kredytowa i dane w systemie przed uruchomieniem środków (kontrola manualna, weryfikacja bieżąca, niezależna, pozioma),
 - 3) weryfikacja danych klienta w BIK (kontrola manualna, weryfikacja bieżąca, pozioma).
3. Na drugą linię obrony składa się:
 - 1) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie, tj. m.in. komórka monitorowania ryzyka, komórka monitorująca ryzyko operacyjne, komórka monitorująca portfelowe ryzyko kredytowe,
 - 2) Stanowisko do spraw zgodności,
 - 3) Stanowisko kontroli wewnętrznej.
4. Do mechanizmów kontrolnych drugiej linii obrony należą np.:
 - 1) monitorowanie terminowości obsługi kredytów przez stanowisko restrukturyzacji i windykacji (kontrola pionowa, niezależna, weryfikacja bieżąca); (ten mechanizm jest następnie testowany na próbie w ramach niezależnej pionowej kontroli przez Stanowisko kontroli wewnętrznej i III linię (komórkę audytu wewnętrznego)),
 - 2) monitorowanie przestrzegania limitów przez Zespół Zarządzania Ryzykami (kontrola pionowa, niezależna, weryfikacja bieżąca); (ten mechanizm jest następnie testowany w ramach niezależnej pionowej kontroli na próbie np. raportów z przestrzegania limitów przez Stanowisko kontroli wewnętrznej),
 - 3) kontrola jakości uruchomionych kredytów wykonywana przez Stanowisko kontroli wewnętrznej obejmująca próbę uruchomień (kontrola pionowa, niezależna, testowanie) np. z ostatniego miesiąca (jakość, kompletność dokumentów, poprawność danych, itd.).

5. Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB (Departament Audytu Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB).
6. Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.
7. Pierwsza linia obrony odpowiedzialna jest m.in. za projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.
8. Druga linia obrony odpowiedzialna jest w szczególności za:
 - 1) monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych (np. limitów, wskaźników),
 - 2) przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych,
 - 3) ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych,
 - 4) matrycę funkcji kontroli,
 - 5) prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych,
 - 6) raportowanie znaczących i krytycznych nieprawidłowości.
9. Trzecia linia obrony odpowiedzialna jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.
10. Celem dokonania oceny, o której mowa powyżej, komórka audytu w ramach badań audytowych, bierze pod uwagę w szczególności wyniki oraz skuteczność i adekwatność weryfikacji bieżącej i testowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych pierwszej i drugiej linii obrony.

Funkcja kontroli:

1. Na funkcję kontroli składają się wszystkie mechanizmy kontrolne w procesach funkcjonujących w Banku, niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych oraz raportowanie w ramach funkcji kontroli.
2. Mechanizmy kontrolne przyjęte w Banku wbudowane są w funkcjonujące w Banku procesy, czynności, w codzienną działalność operacyjną Banku.
3. Proces projektowania, zatwierdzania i wprowadzania w Banku mechanizmów kontrolnych jest odpowiednio udokumentowany i umożliwia przypisanie komórkom organizacyjnym odpowiedzialności za realizację zadań w poszczególnych etapach tego procesu.
4. Mechanizmy kontrolne przyjęte na poziomie wszystkich linii obrony spełniają rolę:
 - 1) prewencyjną – zapobieganie nieprawidłowościom,
 - 2) detekcyjną – wykrywanie nieprawidłowości,
 - 3) korekcyjną – korygowanie nieprawidłowości,
5. W Banku stosuje się mechanizmy kontrolne:
 - 1) automatyczne (wbudowane w systemy informatyczne, najczęściej wymuszające lub uniemożliwiające pewne działania,
 - 2) półautomatyczne,
 - 3) manualne,

6. Wszystkie mechanizmy znajdują odzwierciedlenie w procedurach różnego szczebla – zarówno politykach, jak i procedurach operacyjnych stosowanych przez pracowników niższego szczebla. Tym samym stanowią kluczowy element definiujący pożądane zachowania w ramach pierwszej i drugiej linii obrony. Stosowanie zapisów procedur w praktyce jest monitorowane w ramach testów pionowych i poziomych.
7. W szczególności Bank stosuje następujące mechanizmy kontrolne:

Poniżej tabela zawiera przykłady mechanizmów kontrolnych:

Lp.	Mechanizm kontrolny	Rodzaj mechanizmu
1.	Podział zadań, powierzenie odpowiednich funkcji (np. ABI, ASI), zakresy czynności i obowiązków, w tym: - kompetencje i odpowiedzialności - upoważnienia i pełnomocnictwa - system zastępstw - sprawowany nadzór przez przełożonego	Manualny, półautomatyczny
2.	System obiegu informacji i raportowania, w tym: - zapewnienie dostępu do informacji w terminie i zakresie właściwym do wykonywania zadań - raportowanie wykonania zadań do bezpośredniego przełożonego/dla Zarządu/ Rady Nadzorczej - porównywanie osiągniętych wyników z zamierzonymi celami	Manualny, półautomatyczny
3.	Uzgadniania danych tzw. rekonyliacja i weryfikacja danych, w tym m.in.: - okresowe uzgadnianie, takie jak porównywanie dokumentów źródłowych transakcji z zestawieniem sald i obrotów - weryfikacja szczegółowych transakcji i czynności, a także przyjmowanych założeń i wyników metod stosowanych przez Bank do zarządzania ryzykiem	Manualny, półautomatyczny, automatyczny
4.	Zasad komisyjności „czworga oczu”, akceptacja na drugą rękę”, w tym m.in.: - realizowanie czynności przy współudziale co najmniej dwóch osób - komisje inwentaryzacyjne, spisowe - rejestracja i autoryzacja dowodów księgowych lub transakcji	Manualny, półautomatyczny, automatycznych
5.	System limitów i ograniczeń, w tym m.in.: - stosowanie ograniczeń czasowych dla rejestracji operacji, spłaty zobowiązania - monitorowanie wszelkiego rodzaju limitów ostrożnościowych	Manualny, półautomatyczny,

6.	Mechanizmy dostępu fizycznego (strefy wydzielone, zamki, kody dostępu, zabezpieczenia przed pożarem, zalaniem) oraz zabezpieczenia teleinformatyczne, w tym m.in.: - zakazy i ograniczenia dostępu fizycznego pracowników do pomieszczeń, systemów i danych, internetu - nagrywanie rozmów telefonicznych - zabezpieczenie gotówki, papierów wartościowych	Automatyczny, półautomatyczny, manualny
7.	Inwentaryzacja i spisy z natury, w tym m.in.: - porównywanie zgodności stanu fizycznego/ rzeczywistego zasobów ze stanem zapisów w księgach rachunkowych, rejestrach - inwentaryzacja rzeczowych składników majątku - dzienne uzgadnianie stanu wartości gotówki	Manualny półautomatyczny
8.	Tworzenie kopii zapasowych oraz ich testowanie	Automatyczny półautomatyczny
9.	Plany awaryjne, plany ciągłości działania oraz ich testowanie	Manualny, półautomatyczny,

8. Jednym z mechanizmów kontrolnych jest ich niezależne monitorowanie (poziome i pionowe). Bank posiada mechanizmy kontrolne (tabela powyżej), a kluczowe z nich niezależnie monitoruje - ich skuteczność - poprzez testy pionowe lub testy poziome - lub jedno i drugie.
9. Im bardziej kluczowy jest dany mechanizm kontrolny w procesie uznanym za istotny, tym częściej i skuteczniej (na większej próbie) jest przedmiotem monitorowania pionowego. W ramach przyjętych mechanizmów kontrolnych dla procesów istotnych Bank dokonuje, wyboru kluczowych mechanizmów kontrolnych na podstawie następujących kryteriów:
- zakresu i stopnia złożoności działalności Banku,
 - zakresu stosowania określonych przepisów prawa, standardów rynkowych oraz obowiązujących w banku regulacji wewnętrznych do których przestrzegania zobowiązany jest Bank,
 - stopnia osiągania planów operacyjnych i biznesowych przyjętych w Banku,
 - kompletności, prawidłowości i kompleksowości procedur księgowych;
 - jakości (dokładności i niezawodności) systemów; księgowego, sprawozdawczego i operacyjnego,
 - adekwatności, funkcjonalności i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
 - struktury organizacyjnej Banku, podziału kompetencji i zasad koordynacji działań pomiędzy poszczególnymi jednostkami, komórkami, stanowiskami organizacyjnymi, a także systemem tworzenia i obiegu dokumentów i informacji,
 - zakresu czynności powierzonych przez Bank do wykonania podmiotom zewnętrznym oraz ich wpływ na skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w Banku.
10. Kluczowe mechanizmy kontrolne przypisane są procesem istotnym.
11. Każdy z kluczowych mechanizmów kontrolnych jest szczegółowo opisany, tj. wskazane jest m.in.:
- kto jest właścicielem procesu istotnego, do którego został mechanizm przypisany,
 - kto projektuje mechanizm, a kto odpowiada za jego wdrożenie i funkcjonowanie,
 - jakie działania są wykonywane w ramach funkcjonowania mechanizmu kontrolnego, aby zapewnić, że cele tego mechanizmu zostaną osiągnięte,

- 4) kto wykonuje działania kontrolne,
 - 5) jaki jest cel realizowanych czynności kontrolnych,
 - 6) na jakim etapie procesu realizowana jest kontrola i jaki okres obejmuje.
12. Przy opisie kluczowego mechanizmu kontrolnego określone jest również:
- 1) rodzaj mechanizmu (np. manualny, automatyczny),
 - 2) częstotliwość jego stosowania,
 - 3) procedura opisująca sposób działania mechanizmu.
13. Ocena przestrzegania kluczowych mechanizmów kontrolnych jest dokonywana z odpowiednią częstotliwością w ramach niezależnego monitorowania oraz badania przez trzecią linię obrony.
14. Bank prowadzi ewidencję kluczowych mechanizmów kontrolnych, której wzór stanowi załącznik nr 3 do Regulaminu Systemu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Pleszewie.
15. Niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmuje weryfikację bieżącą i testowanie. Bank dokonując wyboru rodzajów niezależnego monitorowania, w ramach monitorowania pionowego i poziomego, stosuje odpowiednio zasadę proporcjonalności pomiędzy weryfikacją bieżącą i testowaniem. Niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych jest wpisane we wszystkie procesy istotne funkcjonujące w Banku.
16. Pracownicy mają w jednoznaczny sposób przypisane w regulacjach wewnętrznych/kartach obowiązków odpowiedzialność związaną z monitorowaniem pionowym i poziomym oraz posiadają odpowiednie kwalifikacje, doświadczenie i umiejętności w zakresie związanym z realizacją tych zadań.
17. Monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmuje weryfikację bieżącą i testowanie w ramach monitorowania pionowego i poziomego z uwzględnieniem:
- 1) celów systemu kontroli wewnętrznej;
 - 2) złożoności procesów, w tym zwłaszcza procesów istotnych;
 - 3) liczby, rodzaju i stopnia złożoności mechanizmów kontrolnych;
 - 4) ryzyka zaistnienia nieprawidłowości;
 - 5) zasobów poszczególnych linii obrony, w tym kwalifikacji, doświadczenia i umiejętności pracowników tych linii;
 - 6) zasady proporcjonalności.
18. Weryfikacja bieżąca przeprowadzana jest przed rozpoczęciem lub w trakcie czynności wykonywanych w ramach danego procesu.
19. Weryfikacja bieżąca jest przeprowadzana (w szczególności w ramach pierwszej linii obrony) przez:
- 1) przełożonego w ramach wykonywania nadzoru służbowego (kontrola bieżąca),
 - 2) innego pracownika tej samej komórki w ramach podziału obowiązków lub innej komórki organizacyjnej tej samej linii obrony (tzw. kontrola na drugą rękę – monitorowanie poziome).
20. Testowanie przeprowadzane jest na wybranej próbie testowej, po zakończeniu czynności wykonywanych w ramach danego procesu lub poszczególnych etapów tych czynności.
21. Testowanie poziome komórki organizacyjnej w ramach tej samej linii obrony polega na testowaniu, co najmniej przestrzegania mechanizmów kontrolnych (np. przełożony testuje próbę transakcji swoich pracowników raz w miesiącu).
22. Testowanie pionowe – testowanie przez Stanowisko kontroli wewnętrznej i Stanowisko ds. zgodności przestrzegania kluczowych mechanizmów kontrolnych, w szczególności testowanie pierwszej linii obrony w przypadku procesów istotnych, (np. monitoring niezależny polegający na sprawdzeniu czy

przełożony faktycznie testuje próbę transakcji swoich pracowników raz w miesiącu poprzez sprawdzenie udokumentowania oraz retesty na próbie).

23. W ramach niezależnego monitorowania ocenie podlegają m.in.:

- 1) poziom ryzyka i sposób jego monitorowania,
- 2) prawidłowość, terminowość i skuteczność realizacji zadań,
- 3) przestrzeganie zasad wynikających z wewnętrznych i zewnętrznych aktów prawnych,
- 4) bezpieczeństwo operacji bankowych,
- 5) przestrzeganie kompetencji,
- 6) sprawność organizacji,
- 7) poprawność i kompletność dokumentów bankowych,
- 8) rzetelność i prawidłowość danych księgowych,
- 9) rzetelność i kompletność informacji,
- 10) zabezpieczenie mienia.

24. Kryterium oceny może być stwierdzenie błędów znaczących i krytycznych. Każdy niezależny monitoring dotyczący mechanizmów kontrolnych w procesach istotnych musi być udokumentowany, kończyć się raportem/informacją dla Zarządu lub być elementem większego raportu dla Zarządu zawierającym wnioski o stwierdzonych błędach oraz rekomendacji ich naprawy.

Rola i zadania Stanowiska do spraw zgodności

Stanowisko do spraw zgodności odpowiedzialne jest za identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi (w szczególności rekomendacjami KNF nie związanymi z zarządzaniem ryzykiem). W ramach funkcji kontroli, Stanowisko do spraw zgodności odpowiedzialne jest m.in. za zapewnienie zgodności poprzez:

- 1) weryfikację bieżącą pionową, w przypadku gdy ta weryfikacja nie została przypisana innym pracownikom lub komórkom organizacyjnym w ramach drugiej linii obrony,
- 2) testowanie pionowe przestrzegania kluczowych mechanizmów kontrolnych, zapewniających osiągnięcie zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności określony został w odrębnej regulacji normującej zasady zarządzania zgodności.

Rola i zadania komórki audytu wewnętrznego:

Zasady wykonywania audytu wewnętrznego przez komórkę audytu określone zostały w Załączniku nr 4 i 4a do Umowy Systemu Ochrony.

Zasady corocznej oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej, dokonywanej przez radę nadzorczą:

Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w tym funkcji kontroli, komórki do spraw zgodności oraz wyników audytu przeprowadzonego przez komórkę audytu wewnętrznego. Dokonując oceny, Rada Nadzorcza bierze pod uwagę informacje

przekazane przez Zarząd o sposobie wypełniania zadań przez pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz komórki do spraw zgodności.

Analiza stopnia efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności, poprzez systematyczną kontrolę i weryfikację funkcjonujących regulacji i ich dostosowania do aktualnych warunków ekonomicznych i prawnych, do wytycznych SSO oraz dobrych praktyk KNF ujęte w rekomendacjach oraz Zasadach ładu korporacyjnego. Ponadto nie wystąpiły błędy krytyczne w działalności Banku, tj. takie mogłyby zagrozić funkcjonowaniu Banku oraz Systemowi Ochrony.

System zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku Spółdzielczym w Pleszewie za rok 2021 oceniono pozytywnie.

Ocenę adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Pleszewie za rok 2021 dokonano w oparciu o:

- 1) Plany kontroli przyjęte na 2021 rok w poszczególnych jednostkach i komórkach organizacyjnych Banku zatwierdzonych przez Zarząd Banku;
- 2) Wyniki przeprowadzonych badań kontrolnych zawartych w sprawozdaniach z kontroli wewnętrznej;
- 3) Wyniki audytu wewnętrznego zawarte w raportach pokontrolnych;
- 4) Kontrole zewnętrzne (BION, Ocena ryzyka Banku jako Uczestnika SSO SGB, Związek Rewizyjny Banków Spółdzielczych w Poznaniu, Audyt legalności oprogramowania; Państwowa Inspekcja Pracy, Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu, Prokuratura Rejonowa Kalisz, Powiatowa Państwowa Straż Pożarna).

Z powyższą analizą zapoznali się następujące organy Banku:

- 1) Zarząd Banku w dniu 22.03.2022 r. Prot. nr 13/2022,
- 2) Komitet Audytu Rady Nadzorczej w dniu 19.04.2022 r. Prot. nr 2/2022,
- 3) Rada Nadzorcza Banku w dniu 22.04.2022 r. Prot.nr 2/2022

7. Informacje o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe

Ocena spełnienia przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku Spółdzielczego w Pleszewie wymogów określonych w art. 22aa ustawy prawo bankowe dokonywana jest w oparciu o zapisy Zasad oceny odpowiedniości członków organów Banku oraz Opisem poziomu kompetencji wymaganych na poszczególnych stanowiskach w organach Banku Spółdzielczego w Pleszewie w ramach Zasad oceny odpowiedniości członków organów Banku.

Zasady oceny odpowiedniości członków organów Banku zostały przyjęte przez Zarząd w dniu 05 stycznia 2021 i zatwierdzone przez Radę Nadzorczą 08 stycznia 2021r.

Opis poziomu kompetencji wymaganych na poszczególnych stanowiskach w organach Banku Spółdzielczego w Pleszewie w ramach Zasad oceny odpowiedniości członków organów Banku został przyjęty przez Zarząd w dniu 05 stycznia 2021 i zatwierdzony przez Radę Nadzorczą 08 stycznia 2021

Oceny odpowiedniości poszczególnych Członków Zarządu w Banku Spółdzielczym w Pleszewie oraz Zarządu Banku, Rada Nadzorcza dokonała stosownie do zapisów ww. Zasad na posiedzeniu w dniu 08 stycznia 2021 (Uchwała 3/2021) , 09 kwietnia 2021 (Uchwała 15/2021 i 16/2021) oraz 28 lipca 2021 (Uchwała 40/2021 i 41/2021).

Wszyscy członkowie Zarządu Banku oraz Zarząd jako organ kolegialny uzyskali ocenę pozytywną w zakresie posiadanej wiedzy, umiejętności i doświadczenia w zakresie pełnionych funkcji i powierzonych obowiązków niezbędnych do prowadzenia działalności Banku z zachowaniem bezpieczeństwa zgromadzonych w nim depozytów, jednocześnie dając rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem.

Oceny odpowiedniości poszczególnych Członków Rady Nadzorczej w Banku Spółdzielczym w Pleszewie dokonano stosownie do zapisów ww. Zasad podczas Zebrań Grup Członkowskich jakie odbyły się w dniach 31 maja – 15 czerwca 2021 roku.

Podczas Zebrania Przedstawicieli w dniu 30 czerwca 2021 roku dokonano oceny odpowiedniości Rady Nadzorczej jako organu kolegialnego uzyskując pozytywną ocenę w zakresie odpowiedniości, posiadając odpowiedni poziom wiedzy, umiejętności i doświadczenia, które pozwalają należycie wykonywać czynności nadzorcze, a ich reputacja nie stwarza zagrożenia dla utraty reputacji nadzorowanego Banku.

8. Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Pleszewie

Zarząd Banku Spółdzielczego w Pleszewie:

- 1) oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, niniejszy Raport został przygotowany zgodnie ze sformalizowanymi procedurami obowiązującymi w Banku, służącymi zapewnieniu zgodności z wymogami dotyczącymi ujawniania informacji wynikającymi z Części Ósmej Rozporządzenia CRR,
- 2) oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, adekwatność przyjętych w Banku rozwiązań w zakresie zarządzania ryzykiem daje pewność, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest odpowiedni z punktu widzenia profilu ryzyka i strategii Banku,
- 3) zatwierdza niniejszy Raport, zawierający kluczowe wskaźniki i dane liczbowe zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz procesu zarządzania ryzykiem przez Bank, w tym interakcji między profilem ryzyka Banku a tolerancją na ryzyko.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Pleszewie:

DATA	IMIĘ I NAZWISKO	STANOWISKO	PODPIS
28-06-2022	Mariola Walendowska	Prezes Zarządu	
28-06-2022	Mieczysław Stacherski	Wiceprezes Zarządu	
28-06-2022	Elżbieta Kolińska	Członek Zarządu ds. ekonomicznych	
28-06-2022	Łukasz Kałużny	Członek Zarządu ds. bezpieczeństwa i regulacji bankowych	